

Sorbus torminalis

Elsbes

Sorbus torminalis (elsbes) is wijd verspreid in Europa tot aan de Kaukasus en Noord-Afrika. Elsessen komen van nature voor in de secundaire kroonlaag in loofbossen en groeien samen met *Quercus petraea*, *Fraxinus angustifolia* en *Pyrus pyraister*. Deze soort werd in 1763 beschreven door Oostenrijkse botanicus en arts Heinrich von Crantz. *Sorbus torminalis* is een opgaande boom met meestal een enkele stam en kegelvormige kroonvorm van zeven tot tien meter breed, maar hij komt ook meerstammig voor. In de meeste situaties groeit de elsbes tien tot vijftien meter hoog, maar kan in de natuur zelfs tot vijfentwintig meter hoog worden.

In april - mei bloeit *Sorbus torminalis* met witte bloemen met de karakteristieke Sorbusgeur. In de bloei is de elsbes een paradijs voor bijen en andere insecten vanwege de zeer omvangrijke bloesem die de boom kan bedekken. De vruchten zijn meestal appelvormig, bruinachtig van kleur met witte stippen. Na de eerste vorst worden ze zacht en eetbaar. Wat smaak betreft zijn ze vergelijkbaar met mispels. Vogels of kleine zoogdieren zijn in de herfst regelmatige bezoekers van de elsbes en daarmee verantwoordelijk voor de verspreiding van de zaden. Het blad kan zeer variabel van vorm zijn, gekarteld aan de randen met een veel bredere en prominente, puntige lob dichtbij de basis. In de herfst verkleurt het loof van diepgroen naar geel, oranje en tenslotte roestbruin. De schors van jonge bomen is glad, lichtbruin. Bij oudere bomen schilfert de bast af.

Als gezonde boom, die het hele jaar door aantrekkelijk is, is *Sorbus torminalis* een prachtige boom met veel potentie voor de toekomst. De elsbes is een perfecte boom voor parken, straten of middelgrote tuinen. Na vestiging is het een zeer droogtetolerante soort. Hij reageert heel goed op late herfstsnij, ook al is natuurlijke vorm en schoonheid te prefereren. De boom is niet kieskeurig wat bodem betreft, hoewel de voorkeur uitgaat naar klei of leem en neutrale of kalkrijke groeiomstandigheden. *Sorbus torminalis* kan lang leven en in gunstige omstandigheden een behoorlijke omvang bereiken.

SEIZOENSKLEUREN

BEPLANTINGSTYPES

Boomtypen: hoogstam bomen, meerstammige bomen, bosplantsoen | **Vormbomen met stam:** meerstammig parasol

TOEPASSING

Locatie: laan, park, groenstrook, bakken/containers, daktuin, grote tuin, begraafplaats, landschap, ecologische zone | **Verharding:** geen, open, dicht | **Beplantingsconcepten:** voedselbos, ecobeplanting, landschappelijke beplanting, stedelijke beplanting

EIGENSCHAPPEN

Kroonvorm: piramidaal | **Kroonstructuur:** halfopen | **Hoogte:** 10 - 15 m | **Breedte:** 7 - 10 m | **Winterhardheidszone:** 5B - 9B

STANDPLAATS

Wind: verdraagt wind | **Grondsoort:** löss, zavel, veen, zware klei, lichte klei, zand, lemige grond, alle grondsoorten | **Voedselrijkdom:** matig voedselrijk, voedselrijk | **Bodemvochtigheid:** droog, vochtig | **Lichtbehoefte:** zon, halfschaduw | **pH-waarde:** zuur, neutraal, basisch | **Biodiversiteit:** bijen, vlinders, vogels, kleine zoogdieren, nectarwaarde 3, pollenwaarde 3 | **Extreme condities:** verdraagt droogte

PLANTKENMERKEN

Bloem: tuilen, opvallend, opstaand, groot, bloem geurend | **Bloemkleur:** wit | **Bloeitijd:** april - mei | **Bladkleur:** matgroen, grijsgroen uitlopend, onderzijde geelgroen | **Blad:** bladverliezend, handvormig, leerachtig, onderzijde behaard, dubbel gezaagd, gelobd | **Herfstkleur:** geel, geeloranje, oranje, roodbruin | **Vrucht:** opvallend, eetbaar, klein, bes | **Vruchtkleur:** kaneelbruin, groen | **Bastkleur:** grijsbruin | **Bast:** afbladderend, glad, later ruw | **Twijgenkleur:** roodbruin | **Twijgen:** donzig behaard, kaal, grof vertakt | **Wortelstelsel:** diepgaand, uitgebreid, hartwortel